

?Jutjar amb prejudicis.

El jutge ha d'arribar al jutjat net en tot sentit, tant físic com moral o ideològic. I no pot ser mai que hagi de jutjar en causa pròpia. Ara bé, veiérem que els jutges castellans, a més d'haver de jutjar en causa pròpia, arribaven als tribunals amb els caps plens de borinots, d'ideologies hereditàries que venien de segles i també que són herència de la dictadura franquista que mai no s'acaba.

Analizant la troca de refusos i condemnes dels capdavanters en l'afer de la nostra independència, ens trobem amb el gros paper que hi han jugat els prejudicis. Ja vam apuntar que el Tribunal Suprem en principi es reuní no per a jutjar, sinó per a condemnar. Han actuat d'acord amb els seus criteris anquilosats d'anys, de segles i han condemnat tot allò que s'oposava al seu espanyolisme radical i al déu intocable de la unitat. Considerant l'ampla barrabassada, em ballava per la barretina de dir alguna cosa sobre aquest factor humà, molt humà que són els prejudicis, en el qual caiem sense adonar-nos-en i que pot tenir serioses conseqüències, per als mateixos protagonistes, primer, i després per a les víctimes?.

Aquest factor humà és producte de la ignorància. Al món hi ha algun poble ?civilitzat? que es distingeix per la seva tendència al prejudici de raça, com és ara el nord-americà, que allí es fa de l'ordre del dia la paraula prejudiced, la qual apliquen a aquell que fàcilment discrimina els d'una altra raça pel sol fet de no parlar l'anglès o de parlar-lo amb fort accent estranger: No English?: Nothing! ?No parles anglès? Doncs no saps res i vals molt poca cosa?.

Narraré quatre experiències que m'han tocat a la vida, una de molt personal i tres a càrrec del proïsme, que poden ser molt expressives, i que envaeixen el terreny de l'acudit jocós per arribar al del ridícul, del risible.

No són d'ordre polític, però relleven l'absurd que traginen els prejudicis de tota mena i els resultats deplorables on poden menar. El primer és que quan era noi, estudiant dels estudis superiors, vaig consultar un company mallorquí sobre el llibre de Santiago Russiñol, L'illa de la calma. I vingué la resposta: ??Es fot de tot!? ?Que l'has llegit tu?? ??No, no l'he llegit, però sé que es fot de tot?. Més tard, en la vida, vaig tenir l'ocasió de llegir aquest llibre i m'encantà per la seva seriositat i per la manera com elogia Mallorca i els mallorquins. Diu que la mollesa subtropical de l'illa fa persones suaus en el tracte, reposades i segures de si mateixes. Posa l'illa i el seu ambient per les bromes, i fins arriba a comparar-la amb el paradís terrenal. Déu n'hi do del prejudici de l'interessat.

La segona experiència s'esdevingué a Hondures amb un company de ministeri. A la seva església tenia un altar amb l'estàtua de sant Antoni amb fama de generós amb els devots i els pobres que l'invocaven. I un dia, des de la porta de la sagristia i sense que el devot de sant Antoni el veiés, n'escoltava la súplica, en alta veu per si algun altre devot amb recursos ?hi picava? i el treia de problemes de pobresa; pregava el devot: ?Sant Antoni, si us plau, tinc la dona malalta i l'he de portar a l'hospital. Si us plau, necessito deu lempires, si us plau, sant Antoni, si us plau!? El lempira és la moneda nacional d'Hondures, aleshores equivalent a mig dòlar. El senyor rector el veié sortir del temple i es digué: ?Ara, si aquest pobre home no rep l'ajuda demanada, ho tindrà molt mal de fer i sant Antoni perdrà un devot?.

I, com que la parròquia era pobre, donà cinc lempires al sagristà perquè els portés a casa del devot de sant Antoni, que en demanava deu. Pocs dies després el devot tornà a agenollar-se al peu de l'altar de sant Antoni i tornà a la mateixa súplica: ?Sant Antoni, la meua dona continua malament i necessito deu lempires per portar-la a l'hospital i tenir-ne cura... Però, sant Antoni, no me'ls envieu a través del senyor rector, perquè se me'n queda la meitat?. Aquell prejudici, aquell lloc comú que diu que los curas son pisteros, ?pesseters, avariciosos?. Pisto: ?diners?.

El tercer cas tingué lloc en un camp de la United Fruit Company, també a Hondures, on els metges de la United havien d'arribar a treure sang dels veïns per veure quins tenien el germen de la malària i quins no ?camp emplaçat en un indret envoltat d'aiguamolls amb la malària estesa pel volt.

La companyia nord-americana prestava altres serveis sanitaris als treballadors dels seus camps de plantacions de bananes. Aquí el prejudici ja pren una dimensió comunitària. Doncs sortí un súper d'aquests ignorants que hi sol haver a cada poble que desaconsellà els veïns que es deixessin treure sang, ?perquè els gringos hi fan negoci venent-la a rics malalts del seu país?. Així fou com l'heroi deixà els veïns del camp sense l'assistència mèdica que necessitaven. Després es congratulava per haver destorbat l'obra dels gringos, víctima ridícula de la seva ignorància.

El quart l'he tret no em recordo si de Josep Pla o de Gaziel, que diu que uns pastors anglicans arribaren de visita a la catedral de Sevilla i toparen amb un grup de canonges que els digueren que la seva religió era falsa.

?Que la coneixeu vosaltres la nostra religió? ?els demanaren els pastors.

?No, no la coneixem, però sabem segur que la vostra religió és falsa.

Víctimes ridícules i volgudament cegues dels seus prejudicis, molts jutges espanyols, polítics d'extrema dreta, d'extrema esquerra, membres del govern central que han desbarat a l'engròs guiant-se pels seus prejudicis contra Catalunya en el nostre cas de treballar per la independència. Hem vist en la condemna incondicional d'uns i altres dels nostres drets a actuar de cara a l'auto determinació i a l'obvietat d'arranjar la nostra vida d'acord amb el nostre gust i no amb el d'ells, un fotimer de prejudicis que haurien de causar vergonya i oprobi als protagonistes, i no fan res de tot això. I ha de ser per allò que dèiem de prejudicis ?anquilosats?, els quals són molt difícils de detectar pels seus protagonistes, per no dir impossibles.